

## Utvikling og aktuelle tiltak

Ribesvektene er i avblomstring og det er spennende om vi unngår kartfall framover slik at avlingen kan bli god. Unngå at jorda tørker slik at kartutviklingen kan gå normalt fremover. Tørkestress kan utløse økt kartfall framover.



*Avblomstring og kartdanning i solbærsorten Ben Tron 7. juni i Ringsaker i Innlandet. Foto: Jørn Haslestad.*

## Arbeid i felt

Da både gras og ugras er i god vekst står både grasklipping og noe ugrasrensning for tur. Veldig fint om graset som slås kan kastes inn mot planteraden, men kun der det ikke dyrkes på mypexplast. Ved dyrking på mypexplast må duken være rein for grasrester. Det meldes om svært høge temperaturer i Sør-Norge og med det øker faren for oppblomstring av ulike skadedyr. Se mer om disse under.





*Graset mellom radene har vokst seg stort og klipping har lagt igjen et tjukt organisk materiale som raskt omdannes til næring igjen i løpet av sommeren. Her er buskene så store at de nå konkurrerer godt mot annen vegetasjon i raden. Foto: Jørn Haslestad.*

### **Gjødsling**

Se også økomelding ribes nr 5. Da det ikke kommer nedbør for tiden på store deler av Sørøst-Norge vil en del av tilført gjødsel bruke en del tid på å omdannes og bli tilgjengelig, men jordboende organismer vil likevel jobbe jevnt og trutt med omdanning av tilført gjødsel, fra undersiden. Imidlertid tar det lang tid før omdannet næring blir tilgjengelig nedover i jordprofilet. Der en kan nytte vanningsutstyr som småspredere eller vanningsvogn, vil oppløst næring transporteres nedover i jorda til røttene.



## Plantevern

### Ugras

Ugras er en viktig skadegjører i økologisk ribes. Da en ikke kan nytte kjemiske plantevernmidler mot ugras må en tyne ugraset mekanisk eller ved bruk av et jorddekke. Dette kan gjøres ved enten å bruke et jorddekke som mypexduk, nedbrytbar plast, vanlig plast eller et helorganisk dekke av kompost eller blanding av kompost og husdyrgjødsel. Nå i starten av sesongen vil ugraset være i kraftig vekst og vi må prioritere å tyne dette så vi ikke kommer på hæla i ugraskampen ut over sommeren. Før ugraset kommer særlig over 10 cm høyde kan punktbekjempelse med varmt vann også være et alternativ. Vannet bør være rundt kokepunktet for å ha god effekt på brennnesle, løvetann og soleie. I mindre bærhager kan dette være et alternativ dersom luking ikke ører fram. I prosjektet Solutions blir varmtvann brukt i bekjempelse av ugras og jordbærutløpere langs rader, i tillegg til nedsviing av potetris.



*Også langs plastraden er det god vekst i ugraset nå. Her har en blanding av løvetann, kløver, ryllik og grasarter kommet godt i gang og vil snart krype inn over mypexduken hvis en ikke er nøye med å pusse ugrasveksten ned med egnet klippeutstyr. Still klippepanna så langt ned som mulig uten å skade plastduken for å tyne vegetering langs duken.*





*I tillegg til jorddekke med Mypexduk finnes det i dag ulike typer mekanisk utstyr for å holde det vegetasjonsfritt langs bærradene uten plastdekke. Foto: Jørn Haslestad.*

## **Mjøldogg**

Tidlig forebyggende sprøyting med Thiovit (4-600 gram pr dekar), gjentas med 10-14 dagers mellomrom. Temperaturen bør være over 12 grader. Det er fare for sviskade av Thiovit i noen sorter. I motsetning til andre soppsjukdommer angriper mjøldogg mest i varmt og tørt vær.



Utsatte sorter: Rips: Junifere og Haronia. Stikkelsbær: Tatjana, Xenia m.fl. Solbær: Ben Nevis.

Sorter som ikke er spesielt utsatt for mjøldogg kan få angrep dersom de står nær mjøldoggsvake sorter. Ved stort smittepress i feltet, må mjøldoggbekjempelsen følges nøye opp da dette kan sette hele planteveksten i fare og avlingen går tapt..

*Foto viser mjøldogg på blad av ripssorten Haronia. Foto: Jørn Haslestad.*

## Bladfall- og bladflekkssopp



*Til venstre: Bærbuskbladfallsopp, til høyre bærbuskbladflekkssopp i solbær. Foto: Sigrid Mogan.*

Se forrige ribesmelding. I det tørre været i Sør-Norge er det lite smittepress av bladflekk og bladfall sykdommer. I henhold til etikett kan Nordox brukes før blomstring, etter blomstring med større væskemengde. Svake doser, 50 g eller mindre pr daa, har god virkning.

## Skadedyr

Nå som temperaturene stiger melder det seg på flere typer skadedyr som kan ødelegge avlinger i ribesfelt. Spesielt må nevnes larver av bladveps som kan sanuspise ribesbuskene på kort tid. I økologisk ribes har vi ikke noe aktuelt bekjempelsesmiddel i blomstringstiden men før eller etter blomstring har en mulighet til å sprøyte med et naturlig pyretrum i blanding med rapsolje (Raptol). Dette er svært giftig for både skade- og nyttedyr og bør kun brukes i nødstilfelle ved større angrep. Noen dager med høye temperaturer kan være forhold som legger til rette for stor egglegging med påfølgende store angrep av bladvepslarver. En bør derfor følge ekstra god med i varme perioder. Raptol må ikke brukes i sterkt solskinn.



*Ulike bladvepsarter kan fort gjøre mye skade på ribesplanter. De voksne bladvepsene legger egg på bladundersiden og når egg klekker til larver tar disse til å spise opp blader og blomsteranlegg. Mange hundre larver på ei plante snauspiser en busk på 2-3 dager. Foto: Jørn Haslestad.*





*Med stigende temperaturer vil også forekomst av lus gjøre seg gjeldende. Rips er spesielt utsatt og slike symptomer vil synes når lusa er i gang på bladundersiden (foto under). Å fjerne angrepne skudd og blad kan være viktig å gjøre ved et begrenset angrep, før en vurderer sprøyting med Raptol (etter blomstring). Foto: Jørn Haslestad*

